

12271/7-8453

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

NPU - Generální ředitelství
Došlo: 29.4.2014 10:17
Č. j.: **NPU-310/32599/2014**
Listů: 1 Příloh: 3

01000423493

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Vážený pan
Stanislav Dočkal
Hybešova 602/11
682 01 Vyškov

Vážená paní
Danuše Dočkalová
Hybešova 602/11
682 01 Vyškov

Váš dopis značky

Naše značka
MK 15567/2014 OPP

Vyřizuje/linka
Brožová Ivana Mgr. / 463

V Praze dne: 24.03.2014

Věc: Řízení o zrušení prohlášení usedlosti čp. 17 s objekty domu a návratí na st.p.č. 21, k.ú. Zvonovice, obec Rostěnice-Zvonovice, část obce Zvonovice, okres Vyškov, Jihomoravský kraj, r.č. v ÚSKP 12271/7-8453, za kulturní památku – rozhodnutí.

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: MK 15567/2014 OPP ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: 1 x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j.: MK 15567/2014 OPP ze dne 24.03.2014

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, generální ředitelství
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně
Městský úřad Vyškov, odbor školství, kultury a sportu
Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor kultury a památkové péče
Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Vyškov

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1, 1. oddělení
IČO: 00023671

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

V Praze dne: 24.03.2014

Rozhodnutí nabylo právní moci: 16.4.2014 Č.j.: MK 15567/2014 OPP

za správnost: Pavlišová

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci žádosti o zrušení prohlášení **usedlosti čp. 17 s objekty domu a návratí na st.p.č. 21, k.ú. Zvonovice, obec Rostěnice-Zvonovice, část obce Zvonovice, okres Vyškov, Jihomoravský kraj, r.č. v ÚSKP 12271/7-8453**, za kulturní památku takto:

Ministerstvo kultury v tomto řízení, jehož účastníci podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, jsou: Stanislav Dočkal, bytem Hybešova 602/11, Vyškov-Předměstí, 682 01 Vyškov, datum narození: 25.11.1937 a Danuše Dočkalová, bytem Hybešova 602/11, Vyškov-Předměstí, 682 01 Vyškov, datum narození: 31.1.1945, **vyhovuje** žádosti, kterou podali Stanislav Dočkal, bytem Hybešova 602/11, Vyškov-Předměstí, 682 01 Vyškov, datum narození: 25.11.1937 a Danuše Dočkalová, bytem Hybešova 602/11, Vyškov-Předměstí, 682 01 Vyškov, datum narození: 31.1.1945, a podle § 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **ruší** prohlášení **usedlosti čp. 17 s objekty domu a návratí na st.p.č. 21, k.ú. Zvonovice, obec Rostěnice-Zvonovice, část obce Zvonovice, okres Vyškov, Jihomoravský kraj, r.č. v ÚSKP 12271/7-8453**, za kulturní památku.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo dne 14.8.2013 žádost o zrušení prohlášení usedlosti čp. 17 s objekty domu a návratí na st.p.č. 21, k.ú. Zvonovice, obec Rostěnice-Zvonovice, část obce Zvonovice, okres Vyškov, Jihomoravský kraj, r.č. v ÚSKP 12271/7-8453, za kulturní památku. Tuto žádost podali vlastníci této usedlosti, manželé Dočkalovi. Dnem podání

žádosti bylo dle ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, zahájeno správní řízení v uvedené věci.

Účastníci řízení ve své žádosti uvádějí: „...*Nemovitost potřebuje opravy, já ani moje žena nemůžeme nemovitost udržovat vzhledem k výši věku a zdravotnímu stavu. Rád bych nemovitost prodal, ale kulturní památku nikdo nechce. Bez opravy a řádné údržby dům zchátrá úplně – 20 let tam nikdo trvale nebydlí.*“

Ministerstvo kultury následně na základě žádosti obdrželo od Národního památkového ústavu, generálního ředitelství, kopii rozhodnutí, kterým byla tato usedlost prohlášena za kulturní památku. V tomto rozhodnutí č.j. 6979/92 ze dne 7.5.1992 je jako odůvodnění uvedeno: „*Dům je převážně přízemní, úhlové dispozice se žudrem předstupujícím před rohovou síň. Dům byl upravován v první čtvrtině 20. století, kdy byla přeměněna otevřená podsíň v přízemí žudra na uzavřenou předsíň a přestavěno návratí. Je jedním z posledních dochovaných domů se žudrem vyškovského typu, dokladem jejich dalšího vývoje ve 20. století a součástí velmi hodnotného souboru objektů lidové architektury v lokalitě.*“

Správnímu orgánu byla zaslána i kopie rozhodnutí referátu kultury Okresního úřadu ve Vyškově č. 155/94, kterým bylo vyhlášeno ochranné pásmo v obci Zvonovice pro chráněné kulturní památky. Jako odůvodnění tohoto rozhodnutí je uvedeno: „*Urbanistické jádro Zvonovic tvoří usedlosti – grunty, ležící kolem návesního prostoru a orientované do něj okapovou stranou. Charakteristickými znaky téměř poloviny usedlostí jsou přízemní žúdry, místy zachované již jen náznakově. Usedlosti jsou velmi rozsáhlé, na obytný dům směrem do dvora navazují komory, chlévy a stáje s kolnami, uzavírajícími trojstranně obestavěný dvůr. V humně blíže nebo vzdáleněji dvoru je situována zděná stodola. Základním materiálem je hlína, stěny z nepálených cihel jsou i ve dvorních traktech zdobeny plastickou výzdobou vlnovek prováděnou prsty do měkké hlíny omítky.*

Obec patřila k tzv. německému ostrůvku na Vyškovsku a znaky původní architektury se zde udržely déle než v okolních vesnicích. K těmto znakům náleží kromě vysunutého žúdra se vstupem do domu a komory v patře také patrové sýpky ve dvoře a mimořádně velké stodoly s technicky náročnými konstrukcemi krovu. I když některá průčelí usedlostí byla poznamenána stavebními úpravami posledního desetiletí, skrývají se za jejich poničeným výrazem jen málo dotčené vnitřní a dvorní trakty. Některé usedlosti byly přebudovány v prvních desetiletích našeho století a nesou stopy vesnické secese.“

Na základě ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 20/1987 si Ministerstvo kultury dopisem č.j. MK 39940/2013 OPP ze dne 29.8.2013 vyžádalo vyjádření příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností a krajského úřadu.

Městský úřad Vyškov, odbor školství, kultury a sportu, ve svém vyjádření č.j. MV 41686/2013 ze dne 1.10.2013 uvádí: „*V evidenčním listě nemovité kulturní památky je pod bodem 9. Popis památky uveden text, z něž nevyplývá, že by součástí kulturní památky měly být také hospodářské budovy ve dvoře. Jejich ochranu lze dovodit pouze ze skutečnosti, že jsou s hlavním objektem stavebně propojeny a leží na jedné parcele. Hospodářské budovy však zřejmě pocházejí z pozdějšího období než hlavní objekt a nevykazují tak zásadní památkové hodnoty. Doporučujeme tedy upravit a ujasnit rozsah památkové ochrany*

usedlosti tak, aby tyto hospodářské budovy nebyly považovány za součást kulturní památky. Lze konstatovat, že v případě hospodářských budov postačí jejich ochrana v rámci Vesnické památkové zóny Zvonovice, vyhlášené vyhláškou Ministerstva kultury č. 249/1995 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných obcí a jejich částí za památkové zóny.

Co se týče samotného hlavního objektu, nedošlo k žádným závažným změnám hodnot, pro které byl objekt za kulturní památku prohlášen.“

Ministerstvo kultury k tomuto uvádí, že na základě výše citovaného popisu objektu v rozhodnutí č.j. 6979/92 ze dne 7.5.1992 má za prokázané, že hospodářská část byla za kulturní památku prohlášena jako součást domu čp. 17. Konkrétně vychází z označení „dům úhlové dispozice“.

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor kultury a památkové péče, ve svém vyjádření č.j. JMK 101230/2013 ze dne 30.9.2013 nedoporučuje zrušení prohlášení předmětné usedlosti za kulturní památku a uvádí: *„Na základě provedeného vlastního šetření sdělujeme následující: Objekt se nachází ve Vesnické památkové zóně Zvonovice. Usedlost je dobře zachovanou ukázkou tzv. domů s žudrem, příznačným pro původní německé obyvatelstvo na Vyškovsku. Nemovitost, která je kulturní památkou od roku 1992, nadále vykazuje hodnoty, pro něž byla za kulturní památku prohlášena. Je zachováno hmotové pojetí domu i stavební detaily v interiéru, byť některé nejsou v dobrém stavu, například trámy jsou poškozeny červotočem.“*

Ministerstvo kultury si dopisem č.j. MK 39939/2013 OPP ze dne 29.8.2013 vyžádalo i vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně. Ten ve svém odborném posouzení zrušení prohlášení této stavby za kulturní památku nedoporučuje a uvádí: *„Vesnický dům č.p. 17 ve Zvonovicích vykazuje v současnosti, stejně jako v roce 2004, kdy byl prohlášen za kulturní památku pod rejstříkovým číslem ÚSKP 12271/7-8453, shodnou míru autenticity a dochování historicky hodnotných prvků (historický půdorys, forma tradiční materiály včetně použitých technologií, prostorové uspořádání, historické stavební detaily), pro které se stal předmětem památkové ochrany.“*

Ministerstvo kultury k tomuto vyjádření sděluje, že předmětný areál usedlosti s objekty domu a návratí byl prohlášen za kulturní památku rozhodnutím č.j. 6979/92 ze dne 7.5.1992. K prohlášení tedy došlo v r. 1992, v r. 2004 byl pouze vypracován evidenční list kulturní památky, které bylo následně při evidenci přiděleno rejstříkové číslo 12271/7-8453.

Dopisem č.j. MK 54564/2013 OPP ze dne 20.11.2013 bylo účastníkům sděleno, že v tomto řízení byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, jim tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřili k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhli jejich doplnění. Účastníci tohoto svého práva ve stanovené lhůtě využili a dne 5.12.2013 obdržel správní orgán jejich písemné vyjádření, ve kterém uvádí: *„Posíláme CD s obrázky aktuálního stavu usedlosti. Usedlost je 60 cm podmáčená, hlavní stěna domu a základy jsou z kamení a hlíny. Při vydatnějších deštích stěna nabobtnává a bortí se. Okna jsou zkřížená, střešní trámy schnilé – hrozí zřízení střechy, trámy v místnostech napadeny červotočem. Sýpka v dezolátním stavu.“* Přílohou dopisu bylo CD s fotodokumentací objektu.

Protože správní orgán musí postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění) a zároveň z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 37/2009 vyplývá, že stavebně technický stav je rozhodný, pokud je způsobilý snížit památkovou hodnotu objektu, Ministerstvo kultury usnesením č.j. MK 987/2014 OPP ze dne 9.1.2014 uložilo vlastníkům povinnost strpět ohledání předmětné usedlosti. Toto se uskutečnilo dne 18.2.2014. Na místě bylo shledáno, že celkový stav objektu je na první pohled sice uspokojivý, při detailním ohledání jsou ale patrné četné problémy. Mezi nejvýznamnější patří podmáčení téměř všech zdí hlavní obytné budovy a to až do výšky cca 1,5 m a také to, že hlavní nosné trámy jsou ve většině případů napadeny dřevokazným hmyzem (aktivním červotočem). V případě hospodářské části došlo nejen k výraznému setření autentického stavu, ale stav jejího dochování (konstrukce, hmota) je téměř za hranicí životnosti.

Následně bylo dopisem č.j. MK 10065/2014 OPP ze dne 20.2.2014 opětovně účastníkům sděleno, že v tomto řízení byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, jim tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřili k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhli jejich doplnění. Účastníci tohoto svého práva ve stanovené lhůtě nevyužili.

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny podklady jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo o zrušení prohlášení této usedlosti za kulturní památku, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Po prostudování výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že tato usedlost v době jejího prohlášení za kulturní památku zcela jistě představovala hodnotný příklad lidové architektury – dům se žudrem vyškovského typu, který se do dnešní doby zachoval ve velké míře autenticity, s původními konstrukcemi i dispozicí. Při hodnocení současného stavu a přítomnosti památkových hodnot vycházelo Ministerstvo kultury z výše uvedených citovaných podkladů a z poznatků z ohledání na místě.

Obdržená vyjádření dotčených orgánů, ve kterých je uvedeno, že od prohlášení usedlosti za kulturní památku nedošlo k závažným změnám a poškozením památkových hodnot, jsou pravdivá pouze částečně. Usedlost sice nebyla od vydání rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku zásadně stavebně upravována, takže nedošlo ke snížení autenticity a zásahům do památkových hodnot. Zároveň ale nebyly prováděny ani potřebné udržovací práce, které by zabránily postupnému celkovému dožívání a poškozování konstrukcí a současnému stavebně technickému stavu. Tímto stavem a jeho následným vlivem na snížení památkových hodnot se ve svém stručném vyjádření vůbec nezabývá ani Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně. V průběhu řízení bylo ale shledáno, že u hospodářské části, která na obytnou kolmo navazuje směrem do dvora, jsou evidentní především závažné statické poruchy a celkový havarijní stav. Na základě této skutečnosti musí Ministerstvo kultury konstatovat, že provedení obnovy této části už není možné se zachováním dostatečné míry autenticity. Stavebně technický stav obytné části s návratí taktéž

není ideální, při ohledání ale nebyly shledány takové poruchy statiky, které by bezprostředně ohrožovaly celkovou stabilitu domu. Je ovšem nutné poukázat na to, že velká většina dřevěných konstrukcí je ve velkém rozsahu napadena aktivním červotočem a bude nezbytná jejich výměna. Taktéž obvodové zdivo, z velké části tvořené vepřovicemi, je pravidelně podmáčené a jeho stav není ideální. Pokud má dojít k záchraně a zachování dosud přítomných památkových hodnot, tedy dispozice obytné části stavení se žudrem), bude nutné co nejdříve zabezpečit objekt proti podmáčení a vyměnit velkou většinu dřevěných konstrukcí (stropy, krov). Obnova tak bude proveditelná, ale za cenu značné ztráty původních konstrukcí. Bez těchto zásahů, které sice sníží autenticitu objektu, ale umožní zachovat alespoň některé hodnoty, dojde v průběhu několika let ke zřícení celého objektu a zničení všech jeho památkových hodnot.

Při zhodnocení usedlosti jako celku, který má dokládat kvalitní příklad původní zástavby typické pro osídlení německého obyvatelstva na Vyškovsku, představující okapově orientovaný dům s přízemním vysunutým žudrem a směrem do dvora s kolmo navazující hospodářskou částí (komory, chlévy, stáje a kolny), vystavěné převážně z nepálených cihel a s případnou výzdobou v dvorních traktech, je nutno konstatovat, že předmětná usedlost jako celek si do dneška, s přihlédnutím k výše uvedeným nezbytně nutným budoucím zásahům do autenticity, zachovala jen menší část z těchto znaků. Stavebně technický stav v tomto případě zásadně snižuje památkovou hodnotu usedlosti (havarijní stav celé hospodářské části, dožití velké části autentických konstrukcí obytné části). Se stanovisky dotčených orgánů a odborné organizace, které uvádějí, že od prohlášení této usedlosti za kulturní památku nedošlo k závažným změnám památkových hodnot, se tedy Ministerstvo kultury neztotožňuje. Základní charakteristika usedlosti bude i nadále chráněna režimem ochrany Vesnické památkové zóny Zvonovice.

Z výše uvedených důvodů předmětná usedlost nesplňuje kritéria kulturní památky dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu

proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

